



Palkkatilasto

Tuntipalkkatilasto 4. neljännekseltä 2018



Tuntipalkkatilasto 4. neljännekseltä 2018

Palkat ja palkitseminen ovat yritysten keskeisiä välineitä johtamisessa ja henkilöstön kannustamisessa. Palkat ja muut työvoimakustannukset vaikuttavat merkittävästi yritysten kilpailuasemaan ja edellytyksiin tarjota työtä.

Palkkoihin liittyvät kysymykset ovat jatkuvasti ajankohtaisia niin yksittäisissä yrityksissä kuin yhteiskunnallisessa keskustelussakin. Sen vuoksi tarve ajankohtaiselle ja luotettavalle tiedolle palkoista on suuri.

Palkkatilastot kertovat, millaisia palkkoja eri aloilla, eri tehtävissä ja eri henkilöstöryhmissä käytännössä on maksettu. Samoin tilastoista nähdään, miten palkat ovat kehittyneet eri vuosina.

Tuntipalkkatilasto 4. neljännekseltä 2018 antaa kattavan yleiskuvan työntekijöiden palkoista ja niiden kehityksestä EK:n jäsenyrityksissä, joissa työskentelee suurin osa Suomen yksityisen sektorin palkansaajista. Tuntipalkkatilastoon kuuluvat teollisuuden ja rakentamisen työntekijät sekä eräiden kuljetus- ja palvelualojen työntekijät.

Palkkatiedot EK:n tilastointia varten kerätään sähköisesti suoraan yritysten palkkakirjanpidosta. Palkkatilastoja käytetään ansiokehityksen sekä palkkatasojen ja -rakenteiden seuraamiseen työnantajaliitoissa ja jäsenyrityksissä. Palkkatilastoja tarvitaan myös työehtosopimusneuvotteluissa, kun arvioidaan palkankorotusten kustannusvaikutuksia eri aloilla.

EK tekee tilastoyhteistyötä eri sidosryhmien kuten Tilastokeskuksen, palkansaajajärjestöjen ja tutkimuslaitosten kanssa. EK luovuttaa keräämänsä palkkatilastoaineistot Tilastokeskukselle osaksi Suomen virallista palkkatilastoa ja EU:n palkkarakennetilastoa.



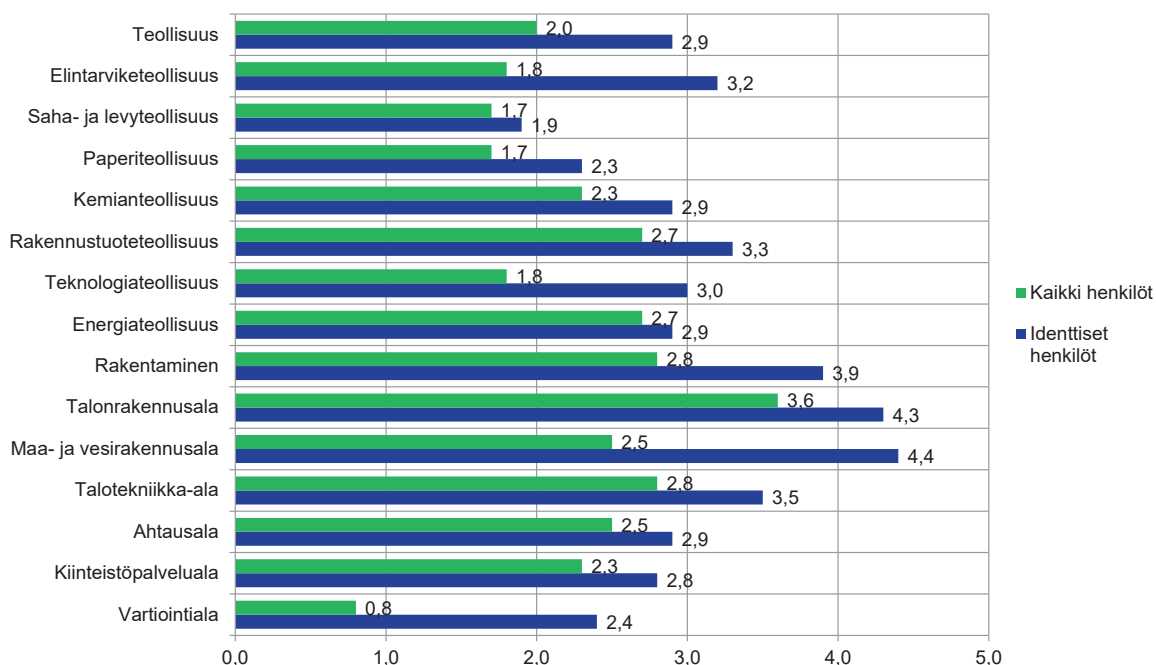
Palkkojen kehitys

Säännöllisen työajan tuntiansiot nousivat teollisuudessa keskimäärin kaksi prosenttia ja rakentamisessa keskimäärin 2,8 prosenttia vuoden 2017 4. neljännekseltä vuoden 2018 4. neljännekselle. Työehtosopimusten mukainen palkankorotus oli tilastojaksolla teollisuudessa keskimäärin 1,6 prosenttia ja rakentamisessa 1,8 prosenttia.



Kaavio 1. Työntekijöiden ansiokehitys eräillä EK:n aloilla

Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes 2017 – 4. neljännes 2018, %



- Henkilöstön vaihtuvuus yleensä hidastaa kaikkien henkilöiden ansiokehitystä.
- Identtisillä henkilöillä* urakehitys saattaa nopeuttaa keskiansioiden nousua.



Ansiokehitystä mitataan säännöllisen työajan ansiosta

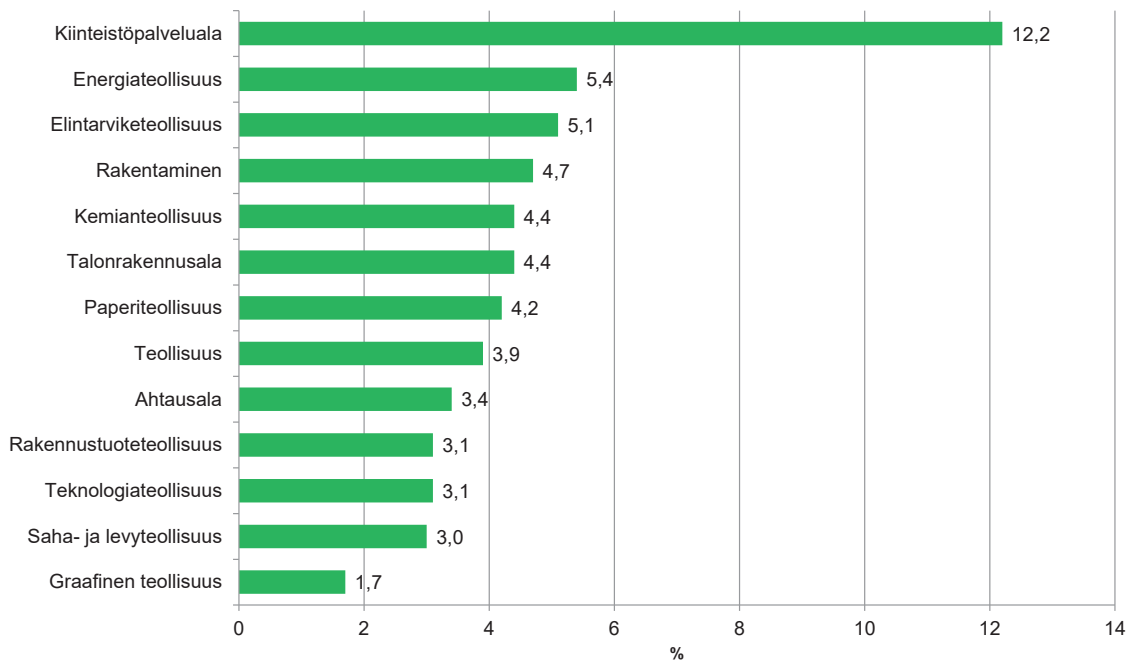
Palkansaajien ansioiden kehittymistä mitataan yleisimmin säännölliseltä työajalta maksettujen palkkojen kehityksen mukaan. Säännöllisen työajan ansioon ei lueta esimerkiksi yli- tai sunnuntaityöstä maksettuja korotuksia eikä tulospalkkioita. Tuntipalkkaisten työntekijöiden neljännesvuositilastossa seurataan lisäksi aika-, urakka- ja palkkiotyön ansioita (perusansiota) sekä tehdyn työajan ansioita (jotka sisältävät yli- ja sunnuntaityökorotukset) tehtyä työtuntia kohti laskettuna.

Tuntipalkkatilastossa eivät ole mukana oppilaat, harjoittelijat ja nuoret työntekijät.

*) Identtinen henkilö on tilastossa mukana sekä tilastojakson alussa että lopussa, esim. 4. neljänneksellä 2016 ja 4. neljänneksellä 2017.

Kaavio 2. Työntekijöiden ansiokehitys eräillä EK:n aloilla

4. neljännes 2013 – 4. neljännes 2018

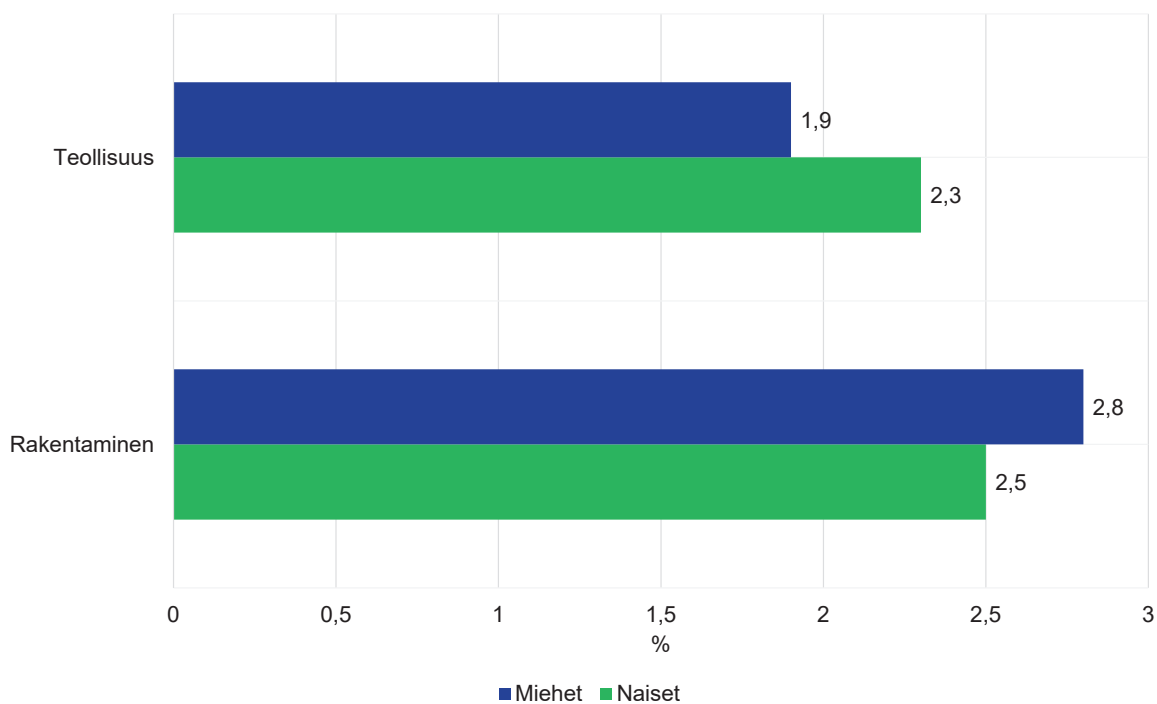


Mitkä tekijät vaikuttavat siihen, että tilastoidut keskiansiot nousevat eri vauhtia eri aloilla?

- Sopimuskorotusten suuruus voi vaihdella aloittain.
- Joillakin aloilla on pulaa osaavasta työvoimasta, joillakin ylitarjontaa. Kilpailu osaajista johtaa suurempiin palkkaliukumiin.
- Henkilöstörakenteen muutosten voimakkuus vaihtelee aloittain: esim. henkilöstön suuri vaihtuvuus yleensä hidastaa ansiokehitystä.

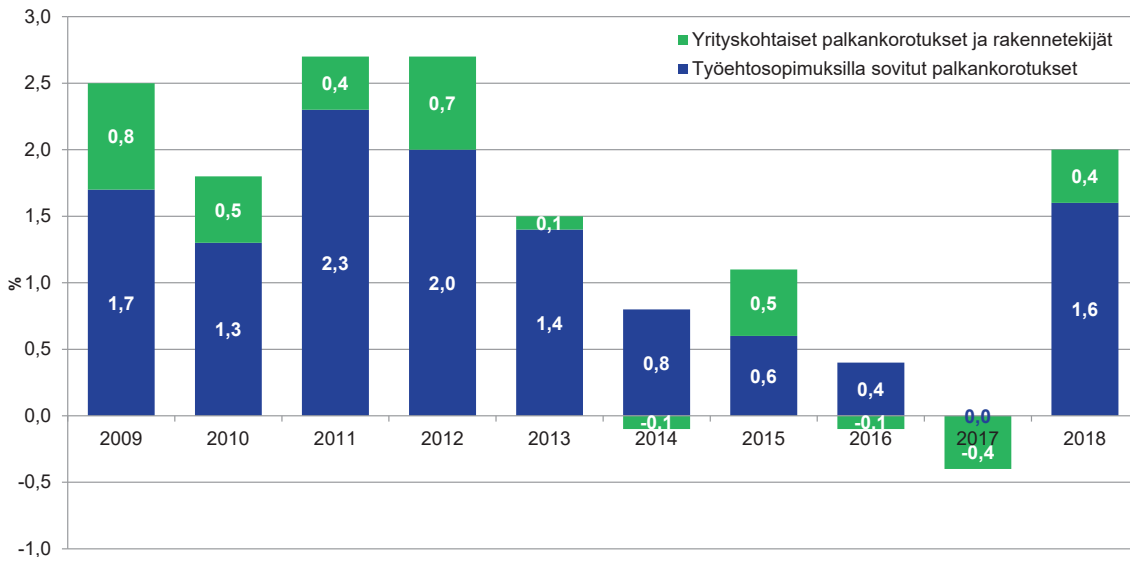
Kaavio 3. Ansiokehitys sukupuolittain

4. neljännes 2017 – 4. neljännes 2018



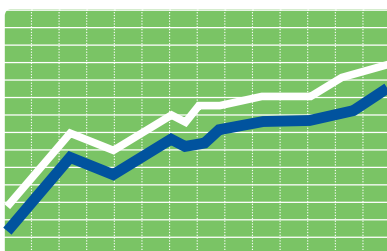
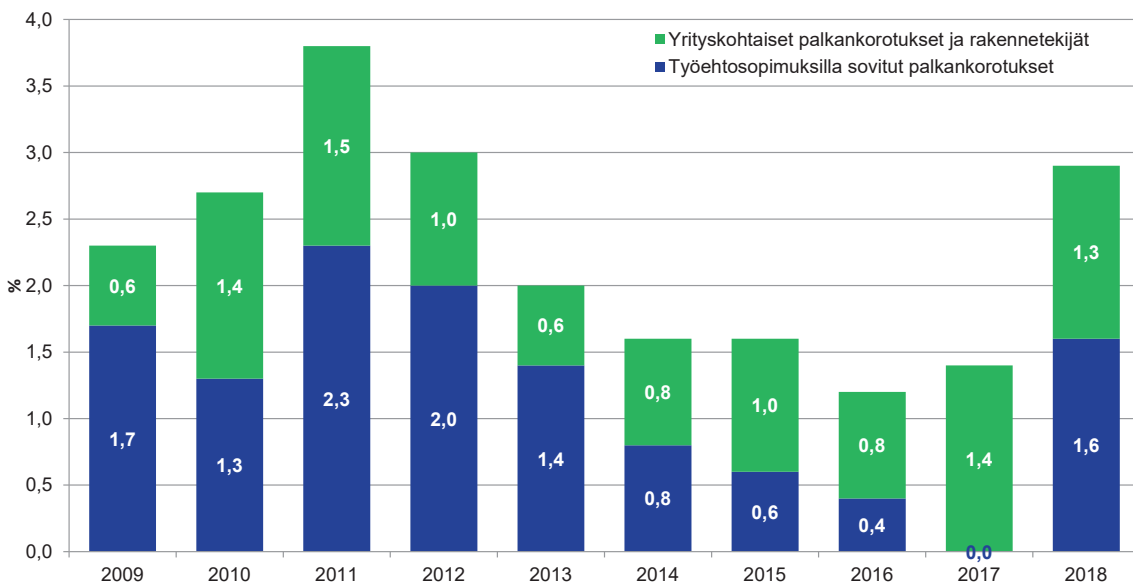
Kaavio 4. Teollisuuden työntekijöiden ansiokehitys 2009-2018

Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes – 4. neljännes, %



Kaavio 5. Teollisuuden työntekijöiden ansiokehitys 2009-2018, identtiset henkilöt

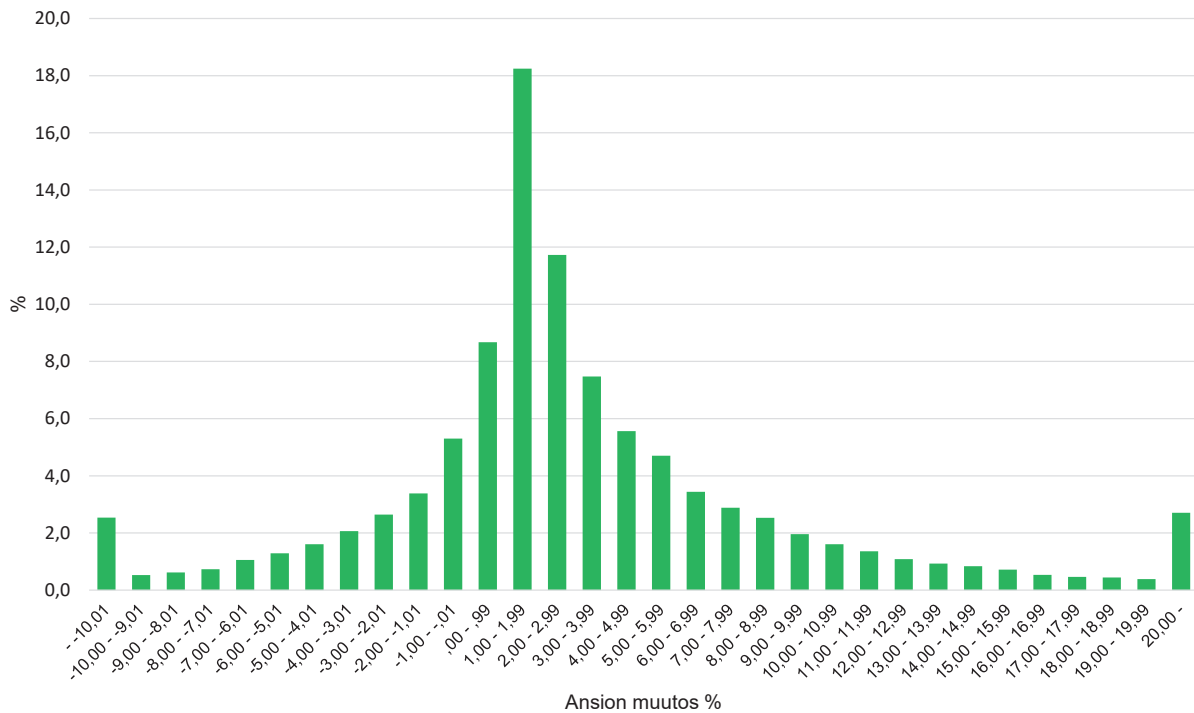
Säännöllisen työajan ansioiden muutos, 4. neljännes – 4. neljännes, %



Ansiokehitys koostuu työehtosopimuksissa sovitusta palkankorotuksista ja niin sanotusta palkkaliukumasta. **Palkkaliukuma** eli sopimuskorotuksen yllittävä ansiokehitys koostuu rakennemuutosten vaikutuksista ja yrityskohtaisista palkankorotuksista.

Kaavio 6. Ansiokehityksen hajonta teollisuuden työntekijöillä

Säännöllisen työajan ansion muutos, 4. neljännes 2017– 4. neljännes 2018



Keskiarvo tiivistää tilastoidun ansiokehityksen yhteen lukuun, mutta yksilötasolla ansioiden muutokset voivat vaihdella paljonkin. Muutokset keskittyvät kuitenkin melko voimakkaasti lähelle keskimääräistä sopimuskorotusta. Miksi tuntiansio nousee eri vauhtia eri henkilöillä, ja miksi osalla tuntiansio laskee?

- Ansiotason suurempia nousuja selittää yleensä siirtyminen uusiin tehtäviin tai toisen työnantajan palvelukseen. Henkilökohtaiset palkankorotukset voivat perustua myös esimerkiksi hyvään työsuoritukseen tai työkokemuksen karttumiseen.
- Tuntiansion muutoksia – myös laskua – voivat selittää muutokset erilaisissa lisissä, työaikamuodossa tai suorituspalkoissa. Jotkut joutuvat myös vaihtamaan matalapalkkaisempaan työhön, jos yritys esimerkiksi lopettaa toimintansa.

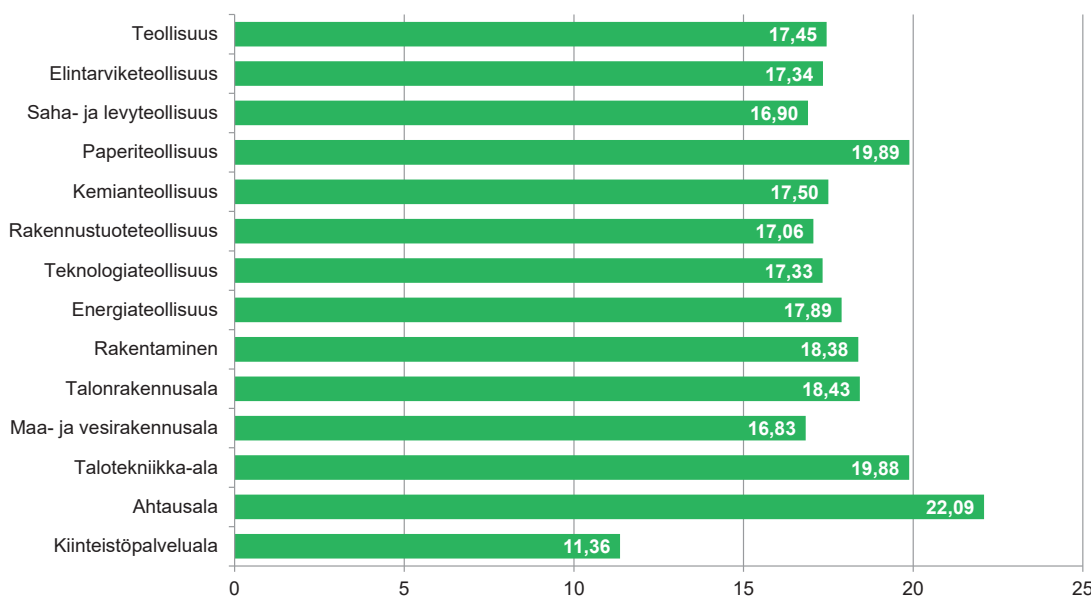
Palkkojen taso ja rakenne

Säännöllisen työajan keskiansio oli teollisuuden työntekijöillä 17,45 euroa tunnissa ja rakentamisen työntekijöillä 18,38 euroa tunnissa 4. neljänneksellä 2018. Tarkemmat alakohtaiset palkkatilastot löytyvät tämän julkaisun liitetaulukosta.



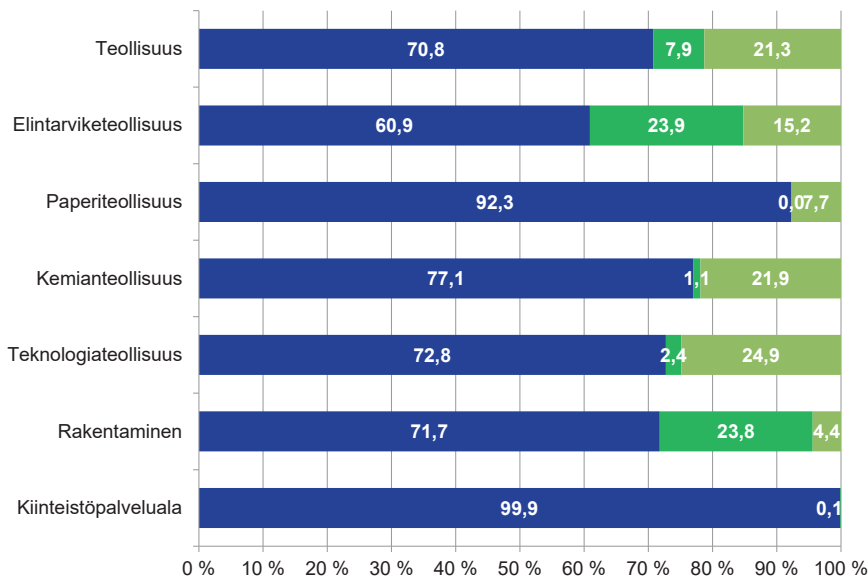
Kaavio 7. Työntekijöiden keskiansioita erällä EK:n sopimusaloilla

Säännöllisen työajan tuntiansio 4. neljänneksellä 2018, euroa/tunti



Kaavio 8. Aika-, urakka- ja palkkiotyön osuudet koko työajasta erällä EK:n aloilla

4. neljännes 2018



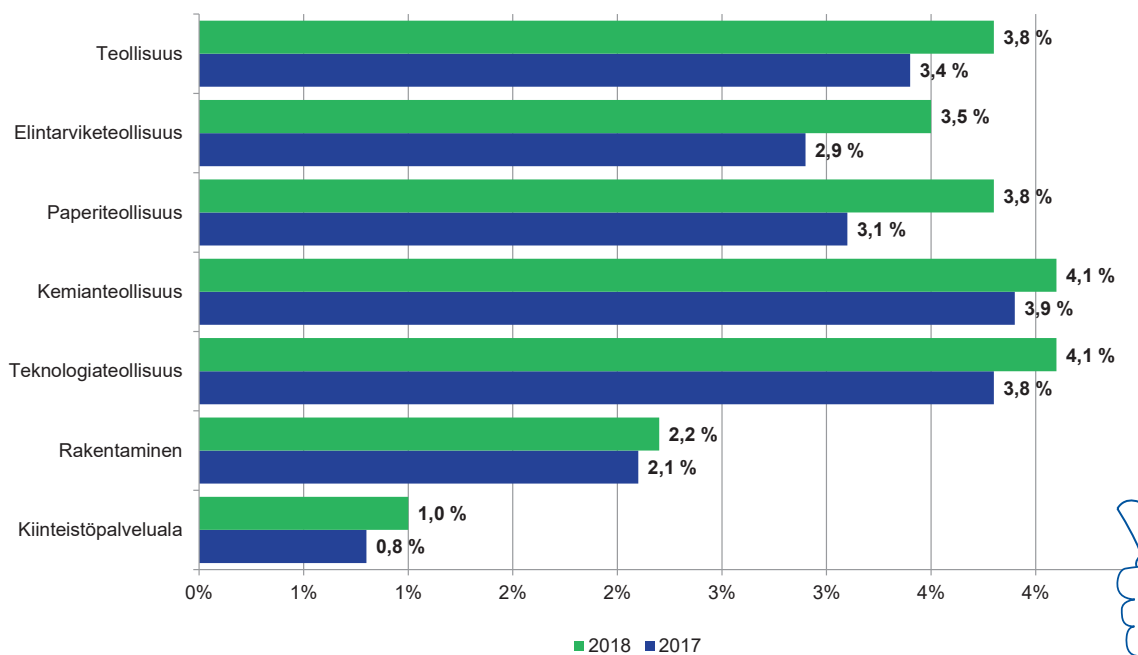
- **Aikatyössä** palkka on aikayksikköä kohden kiinteä ja etukäteen määrätty eikä se ole välittömästi riippuvainen työsuorituksesta.
- **Urakkatyössä** ansio on kokonaan (suora urakka) tai osittain (osaurakka) riippuvainen työn määrästä.
- **Palkkiotyössä** työntekijän ansio riippuu joko kokonaan tai osittain työn tuloksesta tai laadusta.

Taulukko 1. Työntekijöiden ansiohajonta erällä aloilla, 4. neljännes 2018

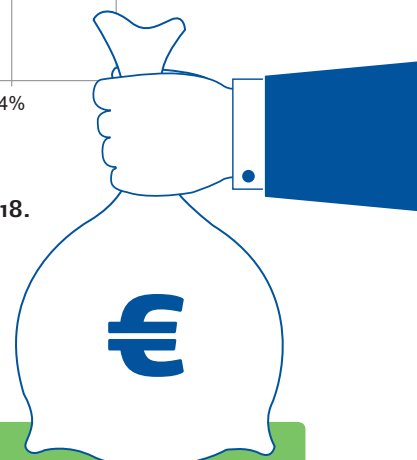
Säännöllisen työajan ansio, €/tunti

	Alin desiiili	Mediaani	Ylin desiiili
Elintarviketeollisuus	12,64	16,75	22,05
Saha- ja levyteollisuus	13,61	16,79	19,71
Paperiteollisuus	17,38	20,02	22,18
Graafinen teollisuus	12,54	15,74	20,62
Kemianteollisuus	13,31	17,08	22,14
Rakennustuoteteollisuus	13,51	16,55	21,00
Teknolgiateollisuus	13,81	17,07	21,37
Energiateollisuus	14,82	17,73	20,85
Talonrakennusala	14,00	17,47	23,80
Maa- ja vesirakennusala	13,96	16,25	20,52
Talotekniikka-ala	15,58	18,71	24,80
Ahtausala	18,96	21,59	25,02
Kiinteistöpalveluala	10,50	11,02	12,31

Kaavio 9. Tulospalkkioiden osuus työntekijöiden kokonaisansioista erällä aloilla vuosina 2017 ja 2018



- Teollisuuden työntekijöistä reilulle kolmannekselle maksettiin tulospalkkioita vuonna 2018.
- Keskimääräinen tulospalkkio niitä saaneilla oli teollisuuden työntekijöillä vajaat neljä prosenttia kokonaisansioista.
- Vuonna 2018 maksetut tulospalkkiot perustuvat pääosin vuoden 2017 tulokseen.



Tulospalkkioita

ovat yrityksen tulospalkkausjärjestelmään perustuvat toiminnan tuloksellisuudesta riippuvat palkkiot, jotka maksetaan yleensä 1–4 kertaa vuodessa. Tulospalkkioihin luetaan myös käteiset voittopalkkiot ja voitonjako, mutta ei rahastoitavia tulos- ja voittopalkkioita.

Menetelmät ja käsitteet



Tilastointiajankohta

Tuntipalkkatiedusteluun kerätään tiedot **4. vuosineljänneksellä** maksetuista palkoista ja niitä vastaavista työtunneista.

Tietojen lähde

Tietojen lähteenä on EK:n jäsenyritysten palkkakirjanpito. Tiedot kerätään sähköisesti siten, että yritykset lähettävät tiedot EK:lle käyttäen sähköistä asiointipalvelua salatulla tiedonsiirrolla.

Tilaston kattavuus

Tuntipalkkatilaston otos sisältää lähtökohtaisesti kaikki sellaiset EK:n jäsenyritykset teollisuudessa, rakentamisessa ja eräillä kuljetus- ja palvelualoilla, joilla on työntekijäasemassa olevia tuntipalkkaisia työntekijöitä. Useimmilla aloilla tiedusteluun vastaaminen on pienimmille yrityksille vapaaehtoista (kokoraja vaihtelee aloittain).

Ansiökäsitteet

Ansiokehitystä mitattaessa käytetään yleensä (myös tässä julkaisussa) **säännöllisen työajan ansiota**, joka sisältää perusansion (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansion) lisäksi vuorotyö- ja olosuhdelisät. Tulospalkkiot ja yli- ja sunnuntaityön korotusosat eivät sisälly säännöllisen työajan ansioon.

Palkkatilaston tunnusluvut

Keskiansio/-palkka	Aritmeettinen keskiarvo palkoista (työtuntia kohti)
Alin desiili	Ansio, jonka alapuolella on 10 prosenttia palkoista
Mediaani	Ansio, jonka sekä ala- että yläpuolella on 50 prosenttia palkoista (keskimmäinen ansio)
Ylin desiili	Ansio, jonka alapuolella on 90 prosenttia palkoista

Lisätietoja:

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki
Puhelin 09 420 20 • Faksi 09 4202 2299
www.ek.fi

Mikko Mankki

Tilastopäällikkö
Puhelin 09 4202 3327
mikko.mankki@ek.fi



Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2017 4 / 2018	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2017 4 / 2018	Muu- tos %	ID %	4 / 2017 4 / 2018	Muu- tos %	ID %	4 / 2017 4 / 2018	Muu- tos %	ID %
TEOLLISUUS	92 060 91 286	-0,8	77 774	1540 1569	1,9	2,7	1711 1745	2,0	2,9	1857 1888	1,7	2,5
Elintarviketeollisuus	10 166 10 545	3,7	8 394	1508 1527	1,3	2,7	1704 1734	1,8	3,2	1781 1814	1,9	3,4
Peruselintarviketeollisuus	3 991 4 083	2,3	3 146	1361 1375	1,0	1,9	1613 1644	1,9	3,3	1718 1749	1,8	3,3
Lihanjalostusteollisuus	5 456 5 692	4,3	4 594	1590 1608	1,1	2,7	1738 1765	1,5	3,1	1793 1819	1,4	2,9
Panimoteollisuus	719 770	7,1	654	1678 1690	0,7	2,3	1949 1965	0,8	2,5	2039 2124	4,2	6,2
TeVaNaKe-teollisuus	1 812 1 833	1,2	1 397	1300 1347	3,6	2,9	1377 1458	5,9	4,8	1415 1522	7,5	6,2
Tekstiili- ja vaatetusteollisuus	1 168 1 169	0,1	840	1312 1368	4,2	2,9	1419 1513	6,6	4,5	1473 1609	9,2	6,8
Nahka- ja kenkäteollisuus	644 664	3,1	557	1277 1310	2,6	2,8	1303 1361	4,5	4,9	1314 1368	4,1	4,6
Saha- ja levyteollisuus	4 610 4 538	-1,6	4 005	1490 1497	0,5	0,7	1663 1690	1,7	1,9	1764 1799	2,0	2,2
Paperiteollisuus	10 125 10 236	1,1	9 349	1806 1838	1,8	2,5	1956 1989	1,7	2,3	2246 2297	2,3	2,9
Puusepänteollisuus	1 819 1 490	-18,1	1 344	1374 1409	2,5	1,3	1487 1509	1,5	0,0	1514 1553	2,6	0,8
Graafinen teollisuus	2 037 1 634	-19,8	1 452	1485 1509	1,6	1,5	1620 1639	1,2	1,7	1711 1727	0,9	1,9
Kemianteollisuus	9 466 9 125	-3,6	8 070	1532 1569	2,4	3,1	1710 1750	2,3	2,9	1973 1998	1,2	1,6
Öljy-, kaasu- ja petrokemian teollisuus	1 508 1 469	-2,6	1 388	1684 1720	2,1	3,7	2053 2070	0,8	2,3	2576 2518	-2,3	-0,8
Kemian perusteollisuus	2 440 2 430	-0,4	2 191	1671 1696	1,4	2,4	1847 1891	2,3	3,3	2267 2290	1,0	2,1
Muovi- ja kemian tuoteteollisuus	5 518 5 226	-5,3	4 491	1426 1465	2,8	3,4	1548 1590	2,7	3,2	1666 1709	2,6	2,9
Kumiteollisuus	1 040 1 131	8,8	972	1696 1684	-0,7	1,7	1874 1859	-0,8	1,6	2007 1948	-2,9	-0,1
Lasikeraaminen teollisuus	1 317 1 366	3,7	1 199	1447 1488	2,8	3,5	1664 1723	3,5	4,5	1769 1839	3,9	4,7

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointijankohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakkeessa ID.



Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2017 4 / 2018	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2017 4 / 2018	Muu- tos %	ID %	4 / 2017 4 / 2018	Muu- tos %	ID %	4 / 2017 4 / 2018	Muu- tos %	ID %
Rakennustuoteollisuus	4 361 4 178	-4,2	3 505	1565 1603	2,4	3,2	1662 1706	2,7	3,3	1756 1789	1,9	2,3
Rakennusaineteollisuus	1 164 1 148	-1,4	1 020	1606 1635	1,8	2,9	1811 1853	2,3	3,0	1961 1999	1,9	2,3
Tiiliteollisuus	91 100	9,9	70	1457 1452	-0,3	2,9	1533 1561	1,8	4,8	1615 1660	2,8	5,5
Muu rakennusaineteollisuus	721 701	-2,8	631	1670 1709	2,3	3,1	1868 1924	3,0	3,2	2001 2059	2,9	2,6
Betoniteollisuus	3 014 2 892	-4,0	2 358	1550 1593	2,8	3,3	1608 1653	2,7	3,3	1685 1713	1,7	2,1
Kivenjalostusteollisuus	183 138	-24,6	127	1562 1529	-2,2	1,7	1625 1628	0,2	3,8	1666 1665	0,0	3,7
Teknologiaeteollisuus	40 663 40 936	0,7	34 340	1514 1543	1,9	2,9	1701 1733	1,8	3,0	1835 1859	1,3	2,4
Muu teollisuus												
Pahvin- ja paperinjalostusala	229 200	-12,7	172	1484 1489	0,3	1,8	1556 1566	0,6	1,9	1583 1604	1,4	3,0
Veneenrakennusteollisuus	697 744	6,7	600	1540 1544	0,2	2,5	1556 1569	0,9	3,0	1605 1620	0,9	3,0
Energiateollisuus	2 428 2 349	-3,3	2 101	1679 1725	2,8	3,2	1742 1789	2,7	2,9	1884 1947	3,3	3,3

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointijakohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakkeessa ID.



Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2017 4 / 2018	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2017 4 / 2018	Muu- tos %	ID %	4 / 2017 4 / 2018	Muu- tos %	ID %	4 / 2017 4 / 2018	Muu- tos %	ID %
RAKENTAMINEN	23 473 22 443	-4,4	15 919	1775 1822	2,7	3,9	1788 1838	2,8	3,9	1841 1898	3,1	3,9
Talonrakennusala	9 903 8 724	-11,9	6 197	1779 1843	3,6	4,3	1779 1843	3,6	4,3	1809 1875	3,7	4,3
Maa- ja vesirakennusala	4 468 4 846	8,5	3 002	1622 1659	2,3	4,3	1642 1683	2,5	4,4	1738 1799	3,5	4,5
Talotekniikka-ala	5 117 5 301	3,6	4 026	1904 1957	2,8	3,4	1933 1988	2,8	3,5	1979 2033	2,7	3,3
Sähköasennusala	1 988 2 004	0,8	1 733	1997 2041	2,2	2,4	2038 2083	2,2	2,5	2099 2146	2,3	2,4
Putkiasennusala	3 129 3 297	5,4	2 293	1842 1905	3,4	4,4	1863 1929	3,5	4,4	1898 1963	3,4	4,2
Rakennusten ja rakennelmien viimeistely	1 190 1 123	-5,6	661	1661 1723	3,8	3,9	1661 1729	4,1	3,9	1671 1741	4,2	3,9
Lattianpäällystysala	183 154	-15,8	106	1990 2018	1,4	3,0	1991 2018	1,4	2,9	1997 2024	1,4	2,8
Maalausala	1 007 969	-3,8	555	1602 1681	5,0	4,2	1602 1688	5,4	4,2	1612 1701	5,5	4,3
Pelti- ja teollisuuseristysala	390 455	16,7	316	1451 1499	3,3	4,8	1519 1552	2,1	3,8	1594 1619	1,6	3,2
Vedeneristys- ja tienpäällystysala	2 405 1 994	-17,1	1 717	1870 1909	2,1	3,5	1887 1923	1,9	3,4	1987 2031	2,2	3,5
Vedeneristysala	1 020 743	-27,2	609	1889 1912	1,2	4,2	1889 1912	1,2	4,2	1893 1915	1,1	4,1
Asfalttiala	1 385 1 251	-9,7	1 108	1857 1907	2,7	3,0	1885 1931	2,4	2,8	2051 2109	2,8	3,3
KULJETUS JA VARASTOINTI												
Ahtausala	2 101 2 180	3,8	1 914	2018 2075	2,8	3,2	2155 2209	2,5	2,9	2388 2415	1,1	1,3

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakkeessa ID.



Sopimusala	Työntekijöiden lukumäärät			Perusansio (aika-, urakka- ja palkkiotyön ansio)			Säännöllisen työajan ansio			Tehdyn työajan ansio		
	(kaikki, muutos, identtiset)			senttiä/ tunti								
	4 / 2017 4 / 2018	Muu- tos %	Ident- tiset (*)	4 / 2017 4 / 2018	Muu- tos %	ID %	4 / 2017 4 / 2018	Muu- tos %	ID %	4 / 2017 4 / 2018	Muu- tos %	ID %
PALVELUT												
Autoala	2 898 3 279	13,1	2 374	1606 1683	4,8	2,9	1631 1721	5,5	3,1	1643 1737	5,7	3,1
Autonrengasala	1 121 1 015	-9,5	523	1336 1372	2,7	2,9	1357 1394	2,8	2,5	1423 1444	1,5	1,1
Tieto- ja verkostoteknologia-ala	2 541 2 418	-4,8	1 750	1733 1737	0,3	3,0	1761 1764	0,2	3,1	1878 1852	-1,4	1,4
Vartiointiala	4 348 5 076	16,7	2 703	1161 1167	0,5	1,3	1297 1308	0,8	2,4	1470 1498	2,0	2,8
Kiinteistöpalveluala	16 671 16 560	-0,7	10 842	1084 1107	2,1	2,5	1111 1136	2,3	2,8	1163 1193	2,6	3,0
Työkeskukset	123 117	-4,9	98	978 998	2,0	1,0	979 1003	2,4	1,4	985 1013	2,9	1,9

*) Identtiset henkilöt kuuluvat tilastoon kahtena peräkkäisenä tilastointiajankohtana. Ansioiden muutos identtisillä on sarakkeessa ID.